

HØRINGSBREV

Kommunaldirektør
Stab for Økonomi, IT og Digitalisering
Udbudsafdelingen

REF: MARMOL
SAG: 13/8541

D. 12. januar 2018

Ny model til krav om lærlinge på kommunale opgaver

Svendborg Kommunes økonomiudvalg vedtog d. 18. juni 2013 for første gang retningslinjer for brug af uddannelsesklausuler (en af flere sociale klausuler), der primært har som formål, at etablere flere praktikpladser i forbindelse med erhvervsuddannelser indenfor virksomhedernes faglige områder på bygge- og anlægsområdet. Flere praktikpladser kan bidrage til at flere unge får en uddannelse. Vedtagelsen af uddannelsesklausulerne har medført, at der skal stilles krav om beskæftigelse af lærlinge på større kommunale opgaver.

Da retningslinjerne i dag først finder anvendelse på store bygge- og anlægsprojekter over 10 mio. kr. har det været begrænset med antallet af krav til lærlingebeskæftigelse siden vedtagelsen. Retningslinjerne har været udformet så de følger Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens anbefalinger på området.

Svendborg Kommune forventer i de kommende år langt færre kommunale bygge- og anlægsprojekter, der har en værdi på flere millioner kroner, hvilket medfører at retningslinjerne ikke vil kunne anvendes i sin nuværende form. Til gengæld forventes en del små- og mellemstore opgaver. Samtidig er der udsigt til stor mangel på faglært arbejdskraft i de kommende år. Derfor bør retningslinjerne justeres, så de i videst muligt omfang fremadrettet sikrer beskæftigelse af lærlinge på de bygge- og anlægsopgaver Svendborg Kommune får udført.

Proces for udarbejdelse af ny model til krav om lærlinge

Sydfynsk erhvervsliv efterspørger mere markante krav til lærlinge på offentlige opgaver, så der i højere grad kan skabes nye lærepladser på Sydfyn ved at flere virksomheder tager et aktivt medansvar. Svendborg Kommune har derfor igennem 2017 undersøgt mulige modeller og veje til hvordan og i hvilken grad, der kan udbredes krav om lærlinge på særligt de mindre kommunale opgaver.

I processen omkring skabelsen af en ny model er de lokale erhvervsorganisationer blevet involveret, hvilket særligt omfatter Svendborg Håndværker- og Industriforening samt Dansk Byggeri. Herudover har bl.a. LO været repræsenteret på dialogmøder. Ligeledes er Svendborg Erhvervsråd løbende blevet orienteret om processen samt mulige modeller i årets løb.

Forslag til ny model for krav om lærlinge på kommunale opgaver

Med udgangspunkt i ovenstående **anbefales** følgende principper samt model:

Som udgangspunkt skal entreprenører og håndværkere have lærlinge på opgaver der løses for Svendborg Kommune, og hvor der inden for faget er mulighed for at uddanne sig.

Følgende generelle principper for krav om lærlinge på kommunale bygge- og anlægsopgaver foreslås gældende:

- På Svendborg Kommunes leverandørliste (www.comdia.com/svendborgkommune) skal håndværkere og entreprenører tage aktivt stilling til hvorvidt de beskæftiger lærlinge. Dette med følgende valgmuligheder:
 1. Virksomheder erklærer på tro-og-love, at de har lærling(e) med gyldig uddannelsesaftale ansat i virksomheden, og forpligter sig til at holde tro-og-love erklæringen ajour i al den tid virksomheden står anført på leverandørlisten.
 2. Virksomheder der ikke har lærlinge kan via rubrik vælge, at forpligte sig til dialogmøde med erhvervsskolen med henblik på indgåelse af aftale/delaftale/kombinationsaftale om lærling. Møde og uddannelsesaftale skal dokumenteres overfor kommunen før man er i spil til kommunale opgaver.
 3. Herudover kan der afkrydses, at man som virksomhed ikke har lærlinge ansatte og ikke ønsker at indgå i dialogmøde med erhvervsskolen mhp. aftaleindgåelse om lærlingebeskæftigelse.
- Modellen finder anvendelse på bygge- og anlægsopgaver, hvor hovedparten af opgaven, jf. nedenstående tabeloversigt, består af fagrelevant arbejde.
- Opgaver hvor meget lille del kunne udføres af en lærling undtages.
- Dvs. opgaver der udelukkende, jf. branchen, udføres af ufaglært arbejdskraft er undtaget
- Virksomheder der har lærlinge og vinder en kommunal opgave, tilknytter sin(e) lærling(e) til den pågældende vundne opgave.
- Akutopgaver undtages fra krav om lærlinge.
- På større opgaver over 300.000 kr. indgås der altid aftale med virksomheden, hvor tilknyttet lærling til opgaven og dokumentation om uddannelsesaftale på lærlingen er et krav.

Opgavestørrelse	Krav – Dokumentation - Kontrol
< 50.000 kr.	Ingen krav
50.000 – 299.999 kr.	<p>Der indhentes 1-3 tilbud fra leverandørlisten (virksomheder der angiver at have lærlinge).</p> <p>Krav: Virksomheden har lærling(e) ansat, der indgår i udførelsen af vunden kommunal opgave.</p> <p>Dokumentation: Ingen som udgangspunkt. Kommunen kan kræve fremsendelse af gyldig uddannelsesaftale ved evt. tvivl om lærlinge-beskæftigelse hos virksomheden.</p> <p>Kontrol og sanktioner:</p>

	<p>Hvis det konstateres, at virksomhed ikke har lærling(e), gøres virksomheden inaktiv på leverandørlisten indtil kravet opfyldes og kommunen har modtaget en gyldig uddannelsesaftale.</p>
300.000 – 2,99 mio. kr.	<p>Der indhentes i underhåndsbud 3-4 tilbud fra leverandørlisten (virksomheder der angiver at have lærlinge)</p> <p>Krav Lærling(e) tilknyttes og udfører arbejde på vunden opgave (ex skoleophold). Ingen minimumskrav til andel af timer lærling skal være på opgaven. Det vil stadig kun være krav, hvis det er faglært arbejde. Dog på større opgaver med stor andel af fagrelevant arbejde kan stilles krav om tilknytning af flere lærlinge.</p> <p>Dokumentation: Gyldig uddannelsesaftale skal fremsendes ved vunden opgave, senest ved aftaleindgåelse. Hvis ingen dokumentation, går opgaven videre til nr. 2.</p> <p>Kontrol og sanktioner: Den Fælles Fynske Kontrolenhed udfører stikprøvekontroller på om der er lærling(e) med gyldige uddannelsesaftaler på opgaven.</p> <p>Mulighed for pålæg af bod hvis der ikke er tilknyttet lærling(e) til den vundne opgave, boden graderet efter overtrædelsens grovhed.</p> <p>Hvis det konstateres, at virksomhed ikke har lærling(e), gøres virksomheden inaktiv på leverandørlisten indtil kravet opfyldes og kommunen har modtaget en gyldig uddannelsesaftale.</p>
> 3 mio. kr.	<p>Som oftest indbudt licitation 5-7 tilbud fra leverandørlisten (virksomheder der angiver at have lærlinge)</p> <p>Krav Krav om min. 10 % beskæftigelse af lærlinge alt efter opgaven. Der gås efter at udnytte lærlingepotentialet maksimalt, kravet kan derfor også være fx 20 %. Konkret timeantal beregnes af kommunens rådgiver på projektet.</p> <p>Hvis opgaven ikke er egnet til lærlingebeskæftigelse, stilles krav om beskæftigelse af ledige grupper eller flygtninge</p>

	<p>(IGU`er). Krav og forløb udarbejdes i samarbejde med Jobcenter Svendborg.</p> <p>Dokumentation: Fremsendelse af gyldige uddannelsesaftaler / aftaler for ledige/flygtninge, beskæftigelsesplan, opfølgning på byggemøder m.v.</p> <p>Kontrol og sanktioner: Den Fælles Fynske Kontrolenhed fører tilsyn med, at krav til timeandel m.v. overholdes.</p> <p>Mulighed for bod hvis krav til beskæftigelse af lærlinge/ledige/flygtninge ikke er opfyldt, boden graderet efter overtrædelsens grovhed.</p> <p>Hvis det konstateres, at virksomhed ikke lærling(e), gøres virksomheden inaktiv på leverandørlisten indtil kravet opfyldes og kommunen har modtaget en gyldig uddannelsesaftale.</p>
--	--

Øvrige væsentlige forhold og ændringer i revision af retningslinjerne

Krav om lærlinge/ledige på driftsopgaver (tjenesteydelser)

Krav om beskæftigelse af lærlinge/elever samt ledige grupper på større kommunale tjenesteydelser (driftsopgaver) stilles fortsat, hvor der er potentiale for lærlinge/elevbeskæftigelse og hvor opgavens varighed og størrelse berettiger hertil, som udgangspunkt altid opgaver der udbydes i EU-udbud og kontrakter af en varighed på mere end ét år. På større områder hvor arbejdet udføres af ufaglært arbejdskraft, stilles i stedet krav om beskæftigelse af ledige grupper eller flygtninge (IGU`er).

Opfyldelse af krav til lærlingebeskæftigelse

I de nuværende retningslinjer for uddannelsesklausuler stilles der krav om, at en virksomhed for at kunne opfylde krav om lærlingebeskæftigelse skal nyansætte lærlinge ved kontraktstart.

I den ny model lægges der op til, at allerede ansatte lærlinge må benyttes af håndværker/entreprenør til opfyldelse af krav om et bestemt fastsat antal eller andel lærlinge på opgaven. Ændringen foreslås foretaget for at skabe et mere fleksibelt grundlag for rekruttering af lærlinge i erhvervslivet.

Tidsplan

- Høringsudkast forelagt Økonomiudvalget - 12. december 2017
- Offentliggørelse af høringsudkast - 12. januar 2018
- Undervejs i høringen præsenteres forslag til ny model på Svendborg Kommunes årlige håndværkermøde d. 30. januar 2018.
- Frist for fremsendelse af hørings svar - 25. februar 2018
- Behandling af hørings svar samt afklaring - Marts 2018

- Forventet politisk forelæggelse - April 2018
- Forventet ikrafttræden - Sommer 2018 (planlægges i sammenhæng med uddannelsesstart)

Høringsbilag

Følgende bilag er udkast til kommunens administrative retningslinjer for krav til lærlinge på kommunale opgaver, der er en del af Svendborg Kommunes Indkøbs- og Udbudspolitik:

Bilag 4 - Retningslinjer for anvendelse af sociale klausuler i Svendborg Kommune (Høringsversion)

Bilag 5 - Rådgivervejledning (Høringsversion)

Bilag 6 - Kontraktbestemmelser (Høringsversion)

Hørings svar

Hørings svar fremsendes via Svendborg Kommunes hjemmeside på www.svendborg.dk/lærling, senest den 25. februar 2018. Hørings svar vil indgå i den politiske behandling af den endelige revision af retningslinjerne i foråret 2018.

Spørgsmål

Eventuelle spørgsmål til høringen kan rettes til afdelingsleder Martin Fuglkjær Møller, Udbudsafdelingen, Svendborg Kommune, på telefon 30175216 eller e-mail martin.moller@svendborg.dk

Høringsliste:

Svendborg Erhvervsråd

Svendborg Uddannelsesråd

Svendborg Håndværker- og Industriforening

Dansk Byggeri - Sydfyn

Svendborg Erhvervsskole

Dansk Metal Sydfyn

3F Sydfyn

LO Sydfyn

Høringsmaterialet er fuldt offentligt tilgængeligt på www.svendborg.dk/lærling